

Projekt

z dnia 16 marca 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XXXII//2021
RADY GMINY SADKI**

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2020

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) Rada Gminy Sadki, uchwala co następuje :

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2020, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbała

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Sadki i działa na podstawie: Uchwały Rady Gminy Sadki nr 3/90 z dnia 2 maja 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach oraz statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sadki Nr XXIX/76/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Sadkach w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. O pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.),
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2020, poz. 111),
- Ustawy w z dnia 4 listopada 2014 r., o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2092),
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2019, poz. 1390 ze zm.),
- Ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r., 473 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020r., poz. 1398 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. Z 2018 r., poz. 1061),
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. Z 2018 r., poz. 1007),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2020 r., poz. 218),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2020 r., poz. 821 ze zm.)
- uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie na 31.12.2020 r.(13 osób – 10,12 etatu):

Kierownik 1 osoba

Główna księgowa 1osoba

Dział pomocy społecznej;

- pracownicy socjalni 2 osoby;

- opiekunki środowiskowe 5 osób (3,12 etatu);

Wspieranie rodziny

- asystent rodziny 2 osoby (0,75 etatu);

- wychowawca w świetlicy 1 osoba;

Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego i wychowawczego:

- inspektor 2 osoby,

Na umowę zlecenia zatrudniamy: psychologa, informatyka oraz 6 opiekunek środowiskowych.

BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w roku budżetowym 2020 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę : 14 076 268,19 zł z czego:

–ze środków budżetu gminy: 830 460,69 zł

–ze środków budżetu państwa: 13 245 807,50 zł.

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu za 2020 rok według rozdziałów

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
	Dział 851 Ochrona zdrowia	70 000,00	143,91
1.	Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	70.000,00	0
2.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0,00	143,91
	Dział 852 Pomoc społeczna	652 702,08	431 993,11
1.	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	77 780,36	0,00
2.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0,00	0,00
3.	Rozdział 85213 składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	14 026,01
4.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne	49 250,93	53 979,31
5.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0,00	173 448,33
6.	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	499 665,39	141 486,66
7.	Rozdział 85220 Specjalistyczne poradnictwo – Punkt Interwencji Kryzysowej	5 352,20	0
8.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	20 150,00
9.	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	14 900,00	28 902,80
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność - schronienie, paczki świąteczne	5 753,20	0
	Dział 853		12 033,50
1	Rozdział 85395 Pozostała działalność projekt „Wsparcie osób starszych i kadry świadczonej usługi opiekuńcze w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19.		12 033,50

	Dział 855 Rodzina	107 758,61	12 801 636,98
1	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze (500+)	0,00	8 324 401,14
2.	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	0,00	4 112 009,49
3.	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	0,00	258,07
4.	Rozdział 85504 Wpieranie rodziny w tym:	30 897,27	309 963,64
	Asystent rodziny	30 897,27	1 275,00
	Dobry start	0,00	308 688,64
5.	Rozdział 85508 Piecza zastępcza	76 861,34	0
6.	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	55 004,64
Razem		830 460,69	13 245 807,50

Źródło: opracowanie własne

Ośrodek pomocy w ramach projektu pn. „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19, łagodzenia jego środków na terenie województwa kujawsko – pomorskiego” uzyskał grant na finansowanie kosztów dopłat do wynagrodzenia osób świadczących usługi społeczne, w tym opiekuńcze w związku z wykonywaniem przez nie pracy w warunkach epidemicznych, obciążonej dużym ryzykiem zachorowania. W ramach grantu otrzymaliśmy 12 360,00 zł z czego wypłacono dodatki zatrudnionym opiekunkom środowiskowym zarówno tym na umowę o pracę jak i zatrudnionym na umowę zlecenie za okres od 01.05.2020 r. do 31.07.2020 r.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- 1.osoby zainteresowanej
- 2.jej przedstawiciela ustawowego
- 3.innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

W Gminie Sadki w 2020 roku liczba mieszkańców wynosiła 7 282 osoby. Wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 188 rodziny, w tym 390 osób. Ośrodek pomocy wydał 523 decyzje dotycząc przyznania pomocy.

Najczęstszymi powodami rodzin korzystających z pomocy społecznej było: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie. W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2019-2020.

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp.	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2019		Rok 2020	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach

1	Ubóstwo	56	137	61	121
2	Bezdomność	2	2	3	3
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	67	9	40
	w tym wielodzietność	8	45	5	28
4	Bezrobocie	42	86	48	106
5	Niepełnosprawność	52	89	56	98
6	Długotrwała lub ciężka choroba	67	103	66	96
7	Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego-ogółem	17	69	16	58
	w tym rodziny niepełne	9	27	12	36
	w tym rodziny wielodzietne	7	38	4	20
8	Przemoc w rodzinie	2	8	2	6
9	Alkoholizm	12	20	16	27
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	2	2
11	Zdarzenie losowe	1	2	1	3

Źródło: opracowanie własne

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
- dla osoby w rodzinie 528 zł.

W 2020 roku wydatki Gminnego ośrodka pomocy Społecznej w Sadkach na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2020 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1	Zasiłki stałe (dotacja)	32	173 448,33
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	105	53 979,31
3	Dożywianie ogółem	151	43 802,80
	•dotacja		28 902,80
	•własne		14 900,00
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	86	49 250,93
5	Schronienie (własne)	1	3 498,00
6	Pobyty w domu pomocy społecznej	3	77 780,36
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	36	0,00
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	28	14 026,01
9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej	1	11 100,00
0,00			
10	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	26	20 150,00

Źródło: opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnej gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kwota zasiłku nie może być wyższa od 645 zł i niższa od 30 zł. Stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. W roku 2020 przyznano zasiłek stały

32 osobom, wypłacono 299 świadczeń na kwotę 173 448,33 zł.

W roku 2020 z ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 28 świadczeniobiorców, opłacono 266 składek tj. 14 026,01 zł.

Tabela nr 4. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2019	2020
Kwota świadczeń w złotych	176 570,66	173 448,33
Liczba świadczeń	311	299

Źródło: opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Wysokość zasiłku okresowego w roku 2020 dla rodzin i osób samotnych wyniosła 50 % różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Przyznano zasiłki okresowe 46 rodzinom, wypłacono 143 świadczenia na kwotę 53 979,31 zł.

W/w zadania są zadaniami własnymi, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2019	2020
Kwota świadczeń w złotych	54 530,21	53 979,31
Liczba świadczeń	100	143

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W roku 2020 Ośrodek realizował rządowy program ”Posiłek w szkole i w domu”. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1051,50 zł) lub rodziny (792,00 zł). Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 43 802,80 zł, z tego dotacja stanowiła 28 902,80 zł, zaś środki własne gminy 14 900,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 3952,80 zł, z tej formy pomocy korzystała jedna osoba dorosła. Na zasiłki celowe na zakup żywności wydatkowano kwotę 39 580,00 zł (141 świadczeń). Programem zostało objętych 151 osób z 69 rodzin.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W roku 2020 przyznano pomoc 85 rodzinom, wypłacono 140 świadczeń na kwotę 49 250,93 zł.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowe i celowe specjalne	2019	2020
Kwota świadczeń	45 340,02	49 250,93
Liczba świadczeń	126	140

Źródło: opracowanie własne

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokryto w 2020 roku koszty pobytu 2 naszych mieszkańców w schronisku. Wydano na ten cel 3 498,00 zł. Ośrodek ma podpisaną umowę z na świadczenie usług w formie tymczasowego pobytu.

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności

za mieszkańca gminy. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni, aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

W 2020 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 3 osób w domach pomocy społecznej. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł 77 780,36 zł.

Tabela nr 7. Wydatki związane z pobytym mieszkańców gminy Sadki w DPS w latach 2019-2020

Pobyt w domu pomocy społecznej	2019	2020
Ilość mieszkańców gminy przebywających w DPS	3	3
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	55 025,63	77 780,36

Źródło: opracowanie własne

7. Pomoc w formie usług opiekuńczych

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód 701 zł, osoby w rodzinie 528 zł na osobę. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność w roku 2020 wynosiła od stycznia do lutego wynosiła to kwota 20,90 zł za godzinę, od marca do grudnia wynosiła 22,80 zł za godzinę usługi.

Tabela 8. Liczba rodzin o osób korzystających z pomocy usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze	2019	2020
Liczba rodzin	35	30
Liczba świadczeń w godzinach	9794	9596

Źródło: opracowanie własne

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku stałego. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

W roku 2020 opłacono 266 składek, 28 osobom uprawnionym do zasiłku stałego na kwotę 14026,01 zł.

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun. Koszt jego wynagrodzenia ponosi budżet państwa, a w przypadku osoby częściowo ubezwłasnowolnionej sąd wyznacza kuratora i koszty wynagrodzenia ponosi gmina, w której mieszka kurator. W roku 2020 ośrodek wypłacił za pełnienie funkcji kuratora trzech osób częściowo ubezwłasnowolnionych 11100,00 zł.

10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Szczegółowe przepisy dotyczące m. in. rodzaju specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kwalifikacji osób świadczących takie usługi określone są w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Z 2005 r., Nr.189, poz. 1598 ze zm.).

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. W roku 2020 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 6 rodzin, zrealizowano 281 godzin usług na kwotę 20 150,00 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2020 roku z pomocy żywnościowej POPŻ skorzystało 544 osób z 191 rodzin. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego udzielana jest osobom znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej).

Kryterium dochodowe w okresie od stycznia do października 2020 roku do tej pomocy wynosiło 200 % kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej :

- dla osoby samotnej to 1.402 zł
- dla osoby pozostającej w rodzinie to 1.056 zł,

Kryterium dochodowe w okresie od listopada do grudnia 2020 roku do tej pomocy wynosiło 220 % kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej:

- dla osoby samotnej to 1542,20 zł
- dla osoby pozostającej w rodzinie to 1161,60 zł

Powody do udzielenia pomocy np. niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, długotrwała choroba.

GOPS Sadki odbiera żywność z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Pracownicy Ośrodka organizują transport, zajmują się rozładunkiem, wydawaniem artykułów oraz bardzo szczegółowym rozliczeniem. Pracownicy socjalni GOPS przygotowują skierowania, które upoważniają do odbioru pomocy żywnościowej. Rozładunkiem żywności jak i jej wydawaniem zajmują się pracownicy ośrodka. Przy rozładunku pomagali nam pracownicy Urzędu Gminy Sadki.

W roku 2020 wydano ponad 25 ton żywności i 10 000 litrów mleka i soków.

Placówka wsparcia dziennego

Od 1 stycznia 2017 w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach jest placówka wsparcia dziennego - świetlica w Radziczu. Dziecko z rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, może zostać objęte opieką i wychowaniem w tej świetlicy.

Koszt działalności świetlicy to 70.000,00 zł .

Ochrona zdrowia

Ochrona zdrowia, pozostała działalność przeznaczona jest na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji obejmuje:

- 1) przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- 2) stwierdzenie spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej
- 3) stwierdzenie braku okoliczności z art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. nie stwierdzono dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową.

Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni.

Wydając decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń zdrowotnych, wykonujemy zadania zlecone gminie, na których realizację otrzymaliśmy dotację celową z budżetu państwa, która została wydatkowana w wysokości 143,91 zł. Liczba wydanych decyzji 1.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004 roku jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Podstawowym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie rodzicielskie niezależne od dochodu.

W roku sprawozdawczym wydano 393 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych to:

- na osobę w rodzinie 674 zł,
- na osobę w rodzinie jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne 764 zł.

W roku 2020 łącznie w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wypłacono łącznie kwotę 3 866 370,26 zł.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2020 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	6506	736 419,92
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	39	26 562,13
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	130	49 958,66
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	350	61 180,41
5	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	440	43 393,11
6	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	402	38 225,52
7	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1239	112 823,33
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	63	6 015,93
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	962	62 609,25
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	58	58 000,00
11	Świadczenie rodzicielskie	246	214 173,00
12	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	4	16 000,00
Świadczenia opiekuńcze			
13	Zasiłek pielęgnacyjny	2367	510 893,00
14	Świadczenie pielęgnacyjne	926	1 630 120,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do ZUS	563	294 599,00
16	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do KRUS	56	5 388,00
17	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	324	55 005,00

Źródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860) określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa wyżej, przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Ośrodek w 2020 roku wypłacił 4 jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 16 000 zł.

2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł, kryterium to obowiązywało do 30.09.2020 r. Od 01.10.2020 r. kryterium wynosi 900,00 zł na osobę w rodzinie.

Jednocześnie, od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

W 2020 roku wypłacono 428 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 177 427,00 zł.

Należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego są dzielone: 40% stanowi dochód własny gminy, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

W ewidencji naszej jest 51 dłużników alimentacyjnych, w tym 23 zamieszkuje na terenie naszej gminy.

Kwota zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2020 roku wyniosła 81 385,53 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa 67 561,43 zł (w tym; 46 766,07 zł odsetki)
- przekazane na dochody własne gminy 13 863,60 zł.

Prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 25 zawiadomień do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa,
- przekazaliśmy informację do pięciu Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 45 dłużników,
- przeprowadzono 8 wywiadów alimentacyjnych i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- wydano 2 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

3. Świadczenie wychowawcze

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła świadczenie 500,00 zł miesięcznie, które od lipca 2019 roku przysługuje na dzieci do ukończenia przez nie 18 roku życia. Okres zasiłkowy obowiązuje od 01.07.2019 do 31.05.2021 r. Świadczenie wychowawcze otrzymywać mogą rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka.

W roku 2020 wypłacono 16604 świadczeń wychowawczych na kwotę 8 260 166,00 zł.

4. Dobry Start

W roku 2020 realizowany był Program „Dobry start”. Wszyscy uczniowie rozpoczynający rok szkolny otrzymali świadczenie w wysokości 300,00 zł. Koszt realizacji programu wynosi 730.050,00 zł, w tym wypłata świadczeń. Z pomocy skorzystało 1.717 rodzin, w tym 2.355 dzieci.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek. Lista wszystkich zniżek dostępna jest na stronie: www.rodzina.gov.pl.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest bezterminowo, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat

w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

Zostało złożonych 30 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Liczba wydanych kart – 105, w tym:

- dla rodziców którzy posiadali na utrzymaniu troje i więcej dzieci - 46 szt.
- dla rodziców którzy posiadają na utrzymaniu troje i więcej dzieci - 22 szt.
- dla dzieci - 37 szt.

Na obsługę GOPS otrzymał dotację w kwocie 258,07 zł.

WSPIERANIE RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ustawa o której mowa wyżej kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie. Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2020 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu 10 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 76 861,34 zł.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych. Ośrodek pomocy w Sadkach zatrudnia 2 asystentów, w niepełnym wymiarze pracy, 1/2 etatu i 1/4 etatu. W roku 2020 wsparciem asystenta rodziny objęto 11 rodzin, w tym zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem 6 rodzin. Pracę asystent rodziny zakończył z 1 rodziną. Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły 29 650,00 zł, w tym dotacja 1275,00 zł.

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Sytuacja pandemii wywołała duży kryzys społeczny, a także stała się wyzwaniem dla całego systemu państwa oraz systemu polityki społecznej. Z powodu obecnej sytuacji występowania stanu epidemii oraz wprowadzonych wyjątkowych ograniczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej problemy mieszkańców gminy mogą być zupełnie odmienne. Nie znaczy to, że znikną obecne trudności, ale na pierwszy plan wyłonią się problemy związane z przewidywanym kryzysem, czyli wzrost bezrobocia i ubóstwa.

W dniu 31 marca 2020 została opublikowana ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw – tzw. tarcza antykryzysowa. Ustawa wprowadza wiele kluczowych rozwiązań nie tylko dla gospodarki, ale również dla realizacji świadczeń przez ośrodki pomocy społecznej.

W obecnym stanie prawnym z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, przyznanie świadczeń (o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) w szczególności osobie lub rodzinie, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie:

- 1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
- 2) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub

3) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

Ogłoszony stan epidemii wymusił także potrzebę zabezpieczenia pracowników ośrodka w środki ochrony osobistej tj. maseczki, płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, rękawiczki, a także dostosowanie miejsc pracy tak aby zabezpieczyły przed rozprzestrzenianiem się COVID-19. Ośrodek pomocy otrzymał w 2020 roku materiały i środki ochrony indywidualnej w ramach projektu pn. „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”. Dzięki tej pomocy zabezpieczone zostały zwłaszcza opiekunki środowiskowe, których praca polega na bezpośrednim, codziennym kontakcie z osobami starszymi, schorowanymi z niepełnosprawnościami.

Rok 2021 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Obecnie nie można jednoznacznie wskazać jakie będą skutki pandemii, ale w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. stałe monitorowanie bieżącej sytuacji epidemicznej i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;

2. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców, a w przypadku rozeznania potrzeb gminy w czasie epidemii lub po jej zakończeniu tworzenie programów osłonowych;

3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadających godności człowieka;

4. kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;

5. rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;

6. utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Każdy problem powoduje koszty po stronie Gminy, która musi na to zadanie zabezpieczyć środki w budżecie:

- koszty pobytu w DPS kolejnych osób tam kierowanych,
- koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- wypłata wynagrodzenia dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej,
- zabezpieczenie środków finansowych na funkcjonowanie następných świetlic,
- zgodnie z ustawą na zadania własne gmina może otrzymać dotację celową z budżetu państwa , która nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania,
- zabezpieczenie środków na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników ośrodka, brak podwyżek może skutkować brakiem osób chętnych do pracy,

Ograniczenia w pomocy społecznej to:

- realizacja dodatkowych zadań przez pracowników socjalnych nie wynikających z ustawy o pomocy społecznej,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych, w tym pracy socjalnej,
- roszczeniowa lub bierna postawa klientów, którzy chcą mieć tylko prawo do świadczeń, a nie obowiązek współpracy w rozwiązywaniu problemów, brak chęci wykorzystywać własnych uprawnień, zasobów i możliwości, które ma sam klient lub są one w innych instytucjach, w których klienta można uzyskać wsparcie i świadczenia (art. 2 ust.1 ustawy),
- złożoność problemów społecznych.

UZASADNIENIE

Na podstawie art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2020 r. poz.1876 ze zm.), Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbała